USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Severovou ve věci

žalobců: **a) Ladislav Č.**, narozený dne xxx
bytem xxx

b) Eva H., narozená dne xxx
bytem xxx

oba zastoupeni advokátem JUDr. Ing. Lukášem Prudilem, Ph.D.
sídlem Bašty 416/8, 602 00 Brno

proti
žalovaným: **1) AGEL Středomoravská nemocniční, a.s.**, IČO 27797660
sídlem Mathonova 291/1, 796 04 Prostějov
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Pečeným
sídlem Purkyňova 2, 110 00 Praha 1

2) Nemocnice Olomouckého kraje, a.s., IČO 26873346
sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc – Hodolany
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Ritterem
sídlem Riegrova 12, 779 00 Olomouc

o ochranu osobnosti

takto:

I. Soud **schvaluje** smír uzavřený mezi účastníky tohoto znění:

„Na úplné vyrovnání nároků žalobců z titulu ochrany osobnosti, které jsou předmětem řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 23 C 99/2008, se žalovaná 2) zavazuje zaplatit žalobci a) 200 000 Kč a žalobkyni b) 200 000 Kč do 10 dnů od právní moci usnesení o schválení smíru.

Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.“

II. Žalovaná 2) je povinna zaplatit České republice – Krajskému soudu v Ostravě náklady státu ve výši 205 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u soudu dne 21. 5. 2008 se původní žalobce Daniel Č. domáhal vůči žalovaným ochrany osobnosti s náhradou nemajetkové újmy v penězích ve výši 15 000 000 Kč s tím, že byl dne 27. 7. 2002, poté, co u něj přetrvávalo zvracení a vysoké teploty a po následném zkolabování, převezen do Nemocnice Přerov na dětské oddělení. Již v době přeložení na dětské oddělení

vykazoval obecně známé projevy meningitidy, ze kterých však lékaři Nemocnice Přerov (právní předchůdce 1. žalované), nevyvodili odpovídající závěry. Po provedení dalších vyšetření byla diagnóza stanovena na slabý zánět mozkových blan. Od počátku hospitalizace požadovali rodiče žalobce provedení důkladných vyšetření a převoz do vyššího zdravotnického zařízení, což bylo lékaři odmítnuto. Žalobcův stav se nezlepšoval, dne 1. 8. 2002 byl převezen do Fakultní nemocnice Olomouc, kde byli rodiče žalobce informováni o jeho kritickém stavu. Byla stanovena správná diagnóza herpetické encefalitidy, která vedla k vážnému a nevratnému mentálnímu postižení, ztrátě zraku, sluchu a pohybovému postižení, kdy žalobce je v současné době umístěn v zařízení sociální péče. Poškození žalobcova zdraví bylo zapříčiněno prodlením se stanovením správné diagnózy, podceněním příznaků, zaviněné nesprávným postupem pracovníků Nemocnice Přerov, neprovedením neurologického vyšetření a opožděnou reakcí na žalobcův závažný zdravotní stav. Žalobce se po žalovaných domáhal zadostiučinění ve výši 15 000 000 Kč, a to společně a nerozdílně. V průběhu řízení změnil žalobní petit tak, že se po žalovaných domáhal zaplacení 15 000 000 Kč s tím, že 2) žalovaná se této povinnosti zprostí v případě, že bude splněna 1) žalovanou. Změna žaloby byla u jednání dne 7. 11. 2008 připuštěna.

2. Žalovaná 1) navrhovala zamítnutí žaloby. Odmítla tvrzení žalobce, že lékařská péče byla ze strany právního předchůdce poskytnuta v rozporu se zákonem a závaznými lékařskými pravidly, rovněž vznesla námitku promlčení, kdy tvrzené právo bylo uplatněno až po šesti letech od tvrzeného zásahu do žalobcových práv.

3. Žalovaná 2) ve vyjádření rovněž navrhovala zamítnutí žaloby. Namítala nedůvodnost nároku na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, když v tomto případě je nutno požadavek žalobce posoudit dle speciální úpravy náhrady škody na zdraví, který je řešen v § 444 zákona č. 40/1964 Sb. (dále jen obč. zák.). Postup podle § 11, resp. § 13 obč. zák., týkající se ochrany osobnosti, je zde vyloučen. Léčebný postup byl v souladu s právem a pravidly lékařského umění. Rovněž žalovaná 2) vznesla námitku promlčení.

4. Ve věci bylo rozhodnuto rozsudkem krajského soudu ze dne 7. 11. 2008, č. j. 23 C 99/2008-51, kterým byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta s tím, že nárok žalobce je promlčen. Rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 19. 5. 2010, č. j. 1 Co 49/2010-102, byl rozsudek krajského soudu potvrzen jako věcně správný.

5. Rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 2. 2012, č. j. 33 Cdo 3789/2010-133, byl rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 19. 5. 2010, č. j. 1 Co 49/2010-102, a rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 11. 2008, č. j. 23 C 99/2008-51, zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení se závazným právním názorem, že „zásada souladu výkonu práv s dobrými mravy představuje významný korektiv, který v odůvodněných případech dovoluje zmírňovat tvrdost zákona a dává soudci prostor pro uplatnění pravidel slušnosti. Pojem dobré mravy nelze vykládat pouze jako soubor mravních pravidel užívaných jako korektiv či doplňující obsahový faktor výkonu subjektivních práv a povinností, ale jako příkaz soudci rozhodovat praeter legem či dokonce contra legem, pokud jde o reprobaci jednání příčícího se dobrým mravům (srov. mutatis mutandis nález ze dne 20. 4. 2010 ve věci sp. zn. II. ÚS 2087/08)“. Rozsudek odvolacího soudu z vyložených zásad plně nevychází, proto tento rozsudek nelze považovat za správný, stejně jako rozsudek soudu prvního stupně.

6. Následně byl krajským soudem dne 28. 5. 2013 vydán rozsudek č. j. 23 C 99/2008-194, kterým byla žaloba opětovně zamítnuta s tím, že nárok žalobce byl u soudu uplatněn po uplynutí zákonem stanovené promlčecí doby, přičemž námitka promlčení vznesená žalovanými nebyla shledána v rozporu s dobrými mravy, uplatnění námitky promlčení nebylo výrazem zneužití práva na úkor žalobce.

7. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. 11. 2013, č. j. 1 Co 326/2013-245, byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc byla tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení, kdy odvolací soud dospěl

k závěru, že žalobce nikterak pozdější podání žaloby nezavinil a z těchto důvodů je uplatnění námitky promlčení výrazem zneužití práva na úkor žalobce, když zánik nároku v důsledku uplatnění promlčecí doby by byl vůči žalobci nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jim uplatňovaného práva a důvody, pro které své právo neuplatnil včas.

8. Dovolání žalovaných proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. 11. 2013, č. j. 1 Co 326/2013-245, bylo usnesením Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 2014, č. j. 33 Cdo 1544/2014-294, odmítnuto.

9. Usnesením krajského soudu ze dne 30. 7. 2015, č. j. 23 C 99/2008-324, bylo řízení přerušeno do pravomocného skončení řízení ve věci vedené u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 24 C 63/2015. V této věci bylo rozhodnuto rozsudkem ze dne 28. 3. 2018, kterým byla žaloba žalobců na zaplacení částky 15.000.000 Kč zamítnuta, rozsudek nabyl právní moci dne 23. 5. 2019. Usnesením krajského soudu ze dne 18. 10. 2019 bylo rozhodnuto o pokračování v řízení.

10. Vzhledem k tomu, že žalobce Daniel Č. zemřel dne 30. 10. 2015, bylo usnesením krajského soudu ze dne 18. 10. 2019 rozhodnuto o tom, že namísto zemř. Daniela Č. bude v řízení na straně žalobců pokračováno s Ladislavem Č. (otcem zemřelého) a Evou H. (matkou zemřelého), kteří setrvali v plném rozsahu na podané žalobě.

11. Ve věci bylo rozhodnuto rozsudkem krajského soudu ze dne 30. 4. 2021, č. j. 23 C 99/2008-582, kterým byla žaloba žalobců zamítnuta, když nebyl naplněn jeden ze základních předpokladů odpovědnosti za nemajetkovou újmu, a to příčinná souvislosti mezi protiprávním jednáním nemocnice a škodlivým následkem vzniklým u Daniela Č.

12. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. 7. 2021, č. j. 1 Co 18/2021-606, byl rozsudek krajského soudu zrušen a řízení bylo zastaveno podle § 108 odst. 1 a 5 o. s. ř. s tím, že právo na peněžité zadostiučinění podle § 13 obč. zák., jakožto právo úzce spojené s osobou fyzické osoby zaniká její smrtí bez ohledu na to, bylo-li před její smrtí uplatněno u soudu či nikoliv.

13. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2021, č. j. 25 Cdo 2983/2021-642, bylo usnesení Vrchního soudu v Olomouci zrušeno a věc byla tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení s tím, že žalobci a) a b) jsou jako dědici původního žalobce jeho právními nástupci, o jejichž procesním nástupnictví již bylo v tomto řízení rozhodnuto soudem.

14. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1. 2. 2022, č. j. 1 Co 18/2021-659, byl rozsudek krajského soudu ze dne 30. 4. 2021 zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení s tím, že dosavadní výsledky dokazování doposud nedávají dostatečný skutkový podklad pro závěr o skutkovém stavu, na který navazuje právní posouzení věci. Nadto odvolací soud nesdílel ani právní názor soudu prvního stupně, když považoval za nejvhodnější s ohledem na specifika zdravotnických služeb použití doktríny tzv. ztráty šance, která je přiléhavější a citlivější, než použití doktríny „všechno, nebo nic“.

15. Krajský soud řízení ohledně částečného zpětvzetí žaloby částečně zastavil co do částky 13 000 000 Kč usnesením ze dne 17. 3. 2022.

16. Následně byl krajským soudem dne 8. 8. 2022 vydán rozsudek č. j. 23 C 99/2008-746, kterým byla žaloba opětovně zamítnuta s tím, že na vzniklém následku u Daniela Č., tj. vážné a nevratné mentální postižení, ztráta sluchu, zraku a pohybové postižení, se nejvýraznějším způsobem podílelo (bylo příčinou) samotné onemocnění infekcí virus herpes simplex – herpetickou encefalitidou a s vysokou mírou pravděpodobnosti se jedná o příčinu převažující. Nesprávný postup nemocnice vznik onemocnění nezapříčinil.

17. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 19. 10. 2022, č. j. 1 Co 13/2022-775, byl rozsudek krajského soudu ve věci samé potvrzen.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Marcela Pudichová.

18. Dovolání žalobců proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 19. 10. 2022, č. j. 1 Co 13/2022-775, bylo usnesením Nejvyššího soudu ze dne 7. 11. 2023, č. j. 25 Cdo 121/2023-848, odmítnuto.

19. Nálezem Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2024, sp. zn. III. ÚS 176/24, byla shora uvedená rozhodnutí Nejvyššího soudu, Vrchního soudu v Olomouci a Krajského soudu v Ostravě (viz body 16 až 18 tohoto rozhodnutí) zrušena.

20. Účastníci v průběhu řízení uzavřeli smír ve znění: „Na úplné vyrovnání nároků žalobců z titulu ochrany osobnosti, které jsou předmětem řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 23 C 99/2008, se žalovaná 2) zavazuje zaplatit žalobci a) 200 000 Kč a žalobkyni b) 200 000 Kč do 10 dnů od právní moci usnesení o schválení smíru. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.“ Navrhli, aby jej soud schválil.

21. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 22. 9. 2011, sp. zn. 33 Cdo 4406/2009, k jehož závěrům se přihlásil v řadě dalších rozhodnutí (např. v důvodech usnesení ze dne 29. 1. 2020, sp. zn. 29 Cdo 557/2018, uveřejněného pod číslem 87/2020 Sb. rozh. obč.), vysvětlil s odkazem na tam citovanou renomovanou komentářovou literaturu, že soudem schválený smír je svou povahou dvoustranným dispozitivním úkonem účastníků řízení, tj. procesní dohodou, která má jednak povahu hmotněprávního určení příslušných práv a povinností (res transacta), jednak i účinky pravomocného rozsudku (res iudicata). Hmotněprávním podkladem soudního smíru může být jakákoliv dohoda účastníků, která má význam pro jeho uzavření; nejčastěji to bývá narovnání [§ 585 až 587 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“)], privativní novace (§ 570 až 572 obč. zák.), započtení (§ 580 až 582 obč. zák., § 358 až 364 obch. zák.) nebo vzdání se práva nebo dluhu (§ 574 obč. zák.) [k intertemporální klauzuli (nájemní smlouva byla uzavřena 27. 12. 2013) srov. závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2021, sp. zn. 33 Cdo 3141/2020].

22. Při rozhodování o schválení smíru se soud omezí na zjištění, zda účastníci projednávaného právního poměru mohou svá práva a povinnosti změnit dohodou. Není podstatné, jak se skutek mezi účastníky odehrál, skutkový děj ustupuje do pozadí a určující je, že účastníci uzavřeli procesní dohodu.

23. Krajský soud podrobil svému zkoumání skutečnost, zda účastníky uzavřená (procesní) dohoda je podle hmotného práva možná, tedy, zda povaha narovnávaného poměru takovou dohodu v daném případě nevylučuje.

24. Podle § 99 odst. 1 až 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). připouští-li to povaha věci, mohou účastníci skončit řízení soudním smírem. O smír se má soud vždy pokusit. Soud rozhodne o tom, zda smír schválí; neschválí jej, je-li v rozporu s právními předpisy. V takovém případě soud po právní moci usnesení pokračuje v řízení. Schválený smír má účinky pravomocného rozsudku. Rozsudkem však může soud zrušit usnesení o schválení smíru, je-li smír podle hmotného práva neplatný. Návrh lze podat do 3 let od právní moci usnesení o schválení smíru.

25. Vzhledem k tomu, že v průběhu řízení účastníci uzavřeli smír, musel se soud zabývat tím, zda jsou splněny všechny podmínky pro schválení smíru. Žalobci požadovali po žalovaných zaplacení částky 2 000 000 z titulu ochrany osobnosti, a to za poškození zdraví syna Daniela Č., které bylo zapříčiněno prodlením se stanovením správné diagnózy, podceněním příznaků, zaviněné nesprávným postupem pracovníků Nemocnice Přerov, neprovedením neurologického vyšetření a opožděnou reakcí na žalobcův závažný zdravotní stav. Povaha věci připouští uzavření smíru, neboť se nejedná o věc, v níž lze zahájit řízení i bez návrhu, nerozhoduje se o osobním stavu nebo o vzniku, změně či zániku právního poměru, potažmo o právním poměru, v němž hmotné právo nepřipouští vyřízení věci dohodou účastníků tohoto právního poměru. Soud dospěl k závěru, že

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Marcela Pudichová.

smír uzavřený účastníky se nepříčí kogentním ustanovením zákona ani je neobchází. Účastníci mohou uzavřít tuto dohodu, povaha narovnávaného poměru takovou dohodu v daném případě nevylučuje. Veškeré předpoklady pro vydání usnesení o schválení smíru byly splněny.

26. Smír byl uzavřen o celém předmětu řízení, a proto bylo toto řízení schválením smíru skončeno. Účastníci uzavřeli smír také v části týkající se náhrady nákladů řízení.

27. Výrok o náhradě nákladů státu je odůvodněn § 148 odst. 1 o. s. ř., když každá z procesních stran nahradí státu náklady řízení podle v výsledku řízení, což v daném případě znamená, že žalobci z celkových nákladů řízení vzniklých státu ve výši 15 800 Kč (znalečné) by měli uhradit 98,7 % a žalovaná 2) 1,3 % z této částky. Úvaha soudu vychází dle § 148 odst. 1 o. s. ř., kdy žalobci, a to každý z nich, byli se svou žalobou neúspěšní v rozsahu 14 800 000 Kč, přičemž i částečné zpětvzetí žaloby co do 13 000 000 Kč je nutno posoudit jako jejich neúspěch, když ze zbývající částky 2 000 000 Kč se každému z nich dostane částky 200 000 Kč, což představuje 1, 3 % z 15 000 000 Kč. Jelikož žalobcům bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, nebyla jim uložena povinnost nahradit stát náklady řízení, a tato povinnost pak s ohledem na výsledek řízení nebyla uložena ani žalované 1. Žalované 2 pak byla uložena povinnost nahradit státu 1,3 % z částky 15 800 Kč, což představuje 205 Kč.

28. Náklady řízení vzniklé státu je žalovaná 2) povinna zaplatit státu do tří dnů od právní moci tohoto usnesení podle § 160 odst. 1 věta před středníkem o. s. ř., neboť nebyly shledány okolnosti, na základě kterých by soud určil lhůtu delší nebo stanovil, že peněžité plnění se bude dít ve splátkách.

29. Jelikož žalobci splňují předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, nelze jim uložit povinnost nahradit státu náklady řízení. Tato povinnost nebyla s ohledem na výsledek řízení uložena rovněž žalované 1.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** odvolání přípustné [§ 202 odst. 1 písm. f) o. s. ř.]

Ostrava 26. listopadu 2025

JUDr. Lenka Severová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Marcela Pudichová.